

19. és 20. számú lelőhelyeken a terület humuszolásakor régészeti jelenségek nem kerültek elő. A 3. és 18. számú lelőhelyek már a terepbejárás során is egybefüggőnek mutatkoztak, ezért az ásatás során MOL vezetékek Tenyő-halom 18. lelőhely néven összevontuk azokat.

Az ásatás során 216 objektumot tártunk fel. A leletanyag neolitikus (AVK, Szakállhádi kultúra), szarmata, Árpád-kori és késő középkori (14–16. század) volt.

A neolitikus anyagot tartalmazó objektumok az ásatás Ny-i részén kerültek elő, egymás közelében egy kb. 200 m² területen, két kultúrához tartoztak: az AVK-hoz és a Szakállhádi kultúrához. Feltárássra került egy gödör, melyben egymás mellett két ép edény helyezkedett el: az egyik egyszerű, gömbös testű, vékony anyagból készült, kihajló peremű, sűrű edény, vállán két szimmetrikusan elhelyezkedő, felfelé álló bütyökkel. A másik edény egy mély tál, bevagdosott peremmel, oldalán festett, karcolt díszítéssel.

A szarmata korszakból származó gödrök az egész ásatási felületen előfordultak, leletanyaguk átlagos 2–4. századi sűrű korongolt kerámiából állt. Feltártunk egy É-D tájolású sírt, melléklete egy vékony bronz fülkarika, lábánál pedig kisméretű terra sigillata utánzat.

Az Árpád-korból feltártunk két félig földbe mélyített lakóházat (50. és 95. objektumok). Mindkét házban volt kemence. Az 50. háznak egyszerű boglya alakú, kisméretű kemencéje volt, melyet egy későbbi árok átvágott. A 95. háznak épített négyszög alaprajzú kemencéje volt, melyet a ház DK-i sarkában építettek. A kemence szájától Ny-ra előkerült a ház padló szintje alá beásott, majdnem ép cserépbogrács, melyben szárnyascsontok voltak (feltehetőleg építési áldozat). Feltártunk három Árpád-kori külső kemencét is.

A késő középkori leletanyag tette ki az ásatás nagyobb részét, épületet nem találtunk a feltárt területen ebből a korszakból. Felszínre került 6 nagyméretű tárolóverem, melyek a felső harmaduknál beszűkültek, aljuk pedig lekerekített volt. A 46. gödörből előkerült egy sütőharang, igen rossz, töredékes állapotban. Kiástunk 6 külső kemencét ebből a korszakból. Igen gazdag leletanyagot tártunk fel, melyben kályhaszemek, korsók, palackok adják a leletanyag zömét.

DR. MADARAS LÁSZLÓ – PINTÉR LÁSZLÓ – POLGÁR ZOLTÁN

269. Szajol, Tenyő-halom

(Jász-Nagykun-Szolnok megye) Ő, Sza, Á, Kk
Megkezdtek a tervezett Százhalombatta–Tiszaújváros gázvezeték szakaszoló állomása melletti rész humuszolását. Fent említett helyen a nyomvonal terepbejárása során, a felszínen négy lelőhely mutatkozott. A 19. és 20. számú lelőhelyeken a terület humuszolásakor régészeti jelenség nem került elő.

A 18. sz. lelőhely feltárásaival részben párhuzamosan folyt másik négy helyszín munkálatai: a 4. és 30. lelőhelyeken dr. Madaras László régész vezette a munkálatokat, a 15. számú lelőhelyen Papp Adrienn harmadéves ré-

gészhallgató volt jelen Pintér László és Polgár Zoltán felügyelete mellett, a 2. sz. lelőhelyen annak közelsége miatt Pintér László és Polgár Zoltán vezette a munkálatokat, mikor a 18. lelőhely munkálatai azt lehetővé tették.

A szubhumuszban látható objektumok bontását megkezdtek, s ezek java részét szeptember végéig fel is tártuk. Néhány esetben a felszínen látható folthoz képest a bontás során korrekciók végrehajtására volt szükség. A szubhumuszban megfogható objektumok kibontása után 35–40 cm vastagságban kézi erővel eltávolítottuk a földréteget. E réteg alatt a sárga altalajban még több objektum folyt bontakozott ki. A feltárással egyértelművé vált, hogy a szubhumuszban lévő objektumok kivétel nélkül késő középkori 15–16. századi leletanyagot tartalmaznak. Az őskori, szarmata kori, Árpád-kori objektumok java része csak a sárga altalajban rajzolódott ki.

PINTÉR LÁSZLÓ – POLGÁR ZOLTÁN

270. Szatymaz, Móra TSz homokbánya

(Csongrád megye)

A szatymazi homokbánya területén 1999. augusztus hónapban kéthetes régészeti jellegű kutatást a korábban már művelés alá vont bánya újbóli használatba vételét megelőzően. A munka a bányateleknek csak a K-i sávját (2200 m²) érintette, tekintettel arra, hogy ez volt az a terület, ahonnan korábban még nem bányásztak homokot. Az érintett terület lehumuszolása a bányatulajdonos által biztosított munkagéppel történt, majd ezt követően kutatóárok nyitásával folytatódott. A területen régészeti lelet, vagy erre utaló jelenség nem került elő.

BENDE LÍVIA – LŐRINCZY GÁBOR

271. Százhalombatta, Földvár (Téglagyár)

(MRT 7. k. 27/2. sz. lelőhely)

(Pest megye) B, V, LT

Az 1998. évi tapasztalatok után kidolgoztuk a SAX projekt ásatási metodológiáját, és a feltárással megkezdése előtt szétküldtük az érintetteknek (SAX Manual). Ebben rögzítettük a módszereket és a mintavételi stratégiát. Az UTM koordináta-rendszert alkalmazva minden négyzetnek a DNy-i sarkát mérjük be a total station-nal. A svéd DAD dokumentációs adatbázist használjuk.

A 20 × 20 m-es felületen minden 4 × 4 m-es szelvénynek van négyzet felelőse, ezen belül 2 × 2 m-ben bontunk egészen addig, amíg valamilyen jelenség (gödör, padló stb.) nem mutatkozik, akkor 1 × 1 m-re váltunk. Minden négyzet, jelenség ún. ld. No-t kap egytől végtelenig, a fontosabb leletek ún. point prov. No-t, a flotálásra felvett földminta pedig ún. flotation No-t kap, ezeket a total station adja meg, a négyzetfelelős dolga a számok feljegyzése és a táblázatok kitöltése. A 2 × 2 m-es négyzetekből mindig a második talicska földje (50 liter) kerül szitálásra, az 1 × 1 m-ben és a gödrökből mindent rostálunk. A felső kevert humuszban nem veszünk földmintát flotálásra,